Verneområdestyret for
Lyngsalpan
landskapsvernområde

LYNGEN OUTDOOR EXPERIENCSES v/Tom
Frode Johansen
Hovedveien 26
9062 FURUFLATEN

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD VÅR REF.: 2021/2496 - DATO: 11.03.2021

Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming, Lyngsdalen - Lyngsalpan lvo

Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer, sak 7/16, behandlet saken og fattet følgende **vedtak:**

Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone ved filming av hundekjøring på Dalsletta/Dalbotn i Lyngsdalen i Lyngsalpan landskapsvernområde

- Dispensasjonen gjelder for Lyngen outdoor experience fra vedtaket fattes til og med 31. mars 2021.
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de blir forstyrret minst mulig.
- Søker må følge regler om droneflyging gitt i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv».
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken.
- Dispensasjonen skal være med når man bruker dronen, og den skal vises til oppsynet hvis dette kreves.

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Klageadgang:

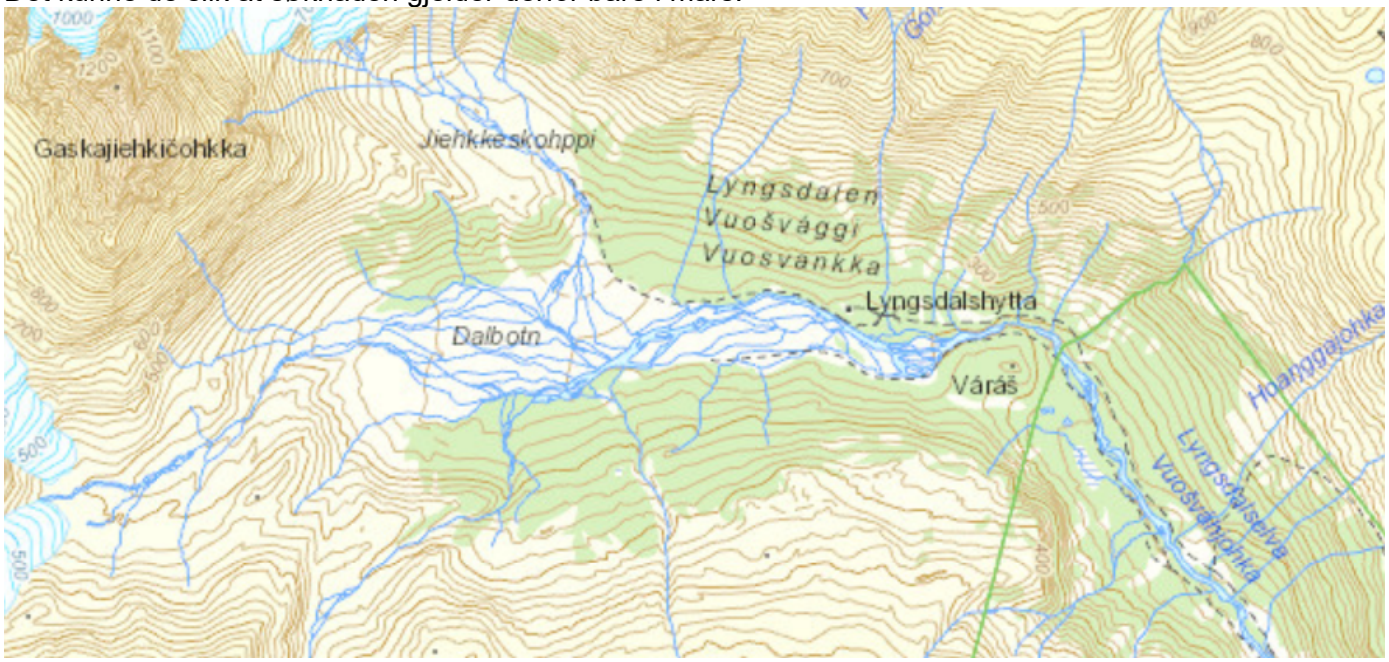
Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Bakgrunn

Lyngen outdoor experiences søker om dispensasjon til bruk av drone for å lage en film om hundekjøring i Dalbotn i Lyngsdalen. Filmen skal brukes for å markedsføre deres produkt som er salg av hundesledeturer.

Flyvningen vil bli utført med en enkel hobby drone og de opplyser at de vil rette seg etter de fem hovedreglene for droneflyvning gitt av luftfartsdirektoratet. De vil bruke våre egne ansatte som "statister". Selve flyvningen vil utføres av Kazune Takai.

Det søkes om flyging i mars og april, og at flygingen skal foregå på Dalsletta/Dalbotn i Lyngsdalen. Forvalter har vært i kontakt med søker og spurt om de kan gjennomføre flyging innen utgangen av mars. Det kunne de slik at søknaden gjelder derfor bare i mars.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter (og også droner). Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instrukser fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal

betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet, og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet I perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så utfra hensyn til støy, er tiltaket lite problematisk. Dersom en unngår sårbare viltbiotoper som f.eks. rovfuglreir og holder god avstand til vilt som oppholder seg i området, vil bruk av drone trolig ikke ha særlig innvirkning på biologiske verneverdier. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som vil kunne være svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Dersom man unngår å fly nært sårbare viltbiotoper som f.eks rovfuglreir, og tar ned dronen dersom det dukker opp rovfugl etter andre sårbare viltarter, vil bruk av drone ha relativt liten direkte påvirkning på de biologiske verneverdiene. Det er ikke registrert sårbare arter på Dalsletta eller i umiddelbar nærhet, men det er registrert hekkende sårbare arter andre steder i Lyngsdalen. Disse kan bruke det omsøkte området til næringssøk. Det er særlig kongeørn og havørn som starter hekkingen tidlig, faktisk kan de være sårbare allerede i februar. Når man kommer til siste halvdel av mars er det flere arter som kommer etter og starter hekkingen. På denne tiden av året kan det være kaldt i været og dersom fugl skremmes fra reiret er det fare for at fugleungene kan fryse i hjel. Dronen må umiddelbart tas ned dersom man observerer rovfugl i området.

I forhold til siste ledd i formålsparagrafen: *«Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»* har man fått tilbakemeldinger fra flere som føler at dronefilming av andre medfører reduksjon av følelsen å være i et uberørt område, noe som er forventet når man er i et verneområde. Det er derfor svært viktig å vise respekt for andre som ferdes i fjellet, og unngå fly nært eller filme privatpersoner som ikke er forespurt på forhånd.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt opp til at det kan dispenseres til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av

film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. I dette tilfellet skal dronen brukes for å lage en reklamefilm for reiselivsproduktet, hundekjøring i Lyngsdalen. Det vil være en kortvarig og forbigående forstyrrelse som ikke vil være i strid med verneformålet dersom man tar nødvendig hensyn og begrenser dispensasjon til utgangen av mars.

Reiselivet i regionen lider grunnet koronapandemien og mulighet for god reklamefilm av det produktet som selges vil kunne bidra positivt til bærekraftig bruk av Lyngsalpan som en destinasjon når samfunnet tillater det igjen.

§ 9 – føre-var-prinsippet. Kunnskapen anses som god nok til å kunne behandle søknaden og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner for filming i landskapsvernområdet til tiltak som kan være av allmenn interesse. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. Det kan være en fare for at man får flere søknader fra filmprodusenter, men hver enkelt sak skal vurderes og en dispensasjon i dette tilfellet skaper ikke en automatikk i dispensasjon i eventuelt senere søknader. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenhengen.

Konklusjon På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ